

Giacomo Puccini

Compositor. Nascut a Lucca (Toscana) i mort a Brussel·les, Giacomo Puccini (1858-1924) va ser el compositor més rellevant de la coneguda com a Giovane Scuola italiana, tot i que la denominació de Verisme escau molt més a una generació integrada també per Mascagni, Leoncavallo, Giordano o Cilèa, entre d'altres.

Amatents a la recerca de l'expressivitat i de l'emoció per damunt de l'artifici o dels impulsos romàntics, els veristes van ocupar bona part de l'escena teatral italiana durant més de quaranta anys.

Puccini va obtenir èxits –i algun fracàs– dins i fora d'Itàlia, amb una fama que el va dur fins i tot a estrenar òperes als Estats Units. Autor de dotze òperes, va esdevenir el mestre del melodrama musical en partitures de qualitat i vigència inqüestionables, com ara *La bohème*, *Tosca*, *Madama Butterfly* o la pòstuma *Turandot*.

Llibret i llibretistes. L'òpera, amb llibret de Giuseppe Giacosa i Luigi Illica, es basa en una obra teatral de Victorien Sardou estrenada a París el 1887, *La Tosca*, escrita per al lluïment de la gran actriu francesa Sarah Bernhardt. Amb gran capacitat de concisió i de síntesi, Illica i Giacosa van reduir a tres els cinc actes de la peça original, així com molts dels personatges del drama de Sardou. D'aquesta manera van focalitzar l'atenció en el trio protagonista format per Tosca, Cavaradossi i Scarpia.

Estrena. *Tosca* es va estrenar a la ciutat en què s'ambienta el drama original de Sardou i l'òpera de Puccini: Roma. El 14 de gener de 1900 el Teatro Costanzi de la capital italiana va acollir amb èxit l'estrena de l'obra, que havia despertat no poques expectatives. La soprano Hariclea Darclée, el tenor Emilio De Marchi i el baríton Eugenio Giraldoni van ser els primers intèrprets dels rols de Tosca, Cavaradossi i Scarpia, respectivament, sota la direcció musical de Leopoldo Mugnone.

Estrena al Liceu. L'òpera de Puccini va arribar al Liceu el 30 de març de 1902.

ÒPERA

Tosca

Estrenes

14 de gener de 1900: estrena absoluta al Teatro Costanzi de Roma
30 de març de 1902: estrena a Barcelona al Gran Teatre del Liceu
25 de març de 2014: última representació al Liceu

Total de representacions al Liceu: 176

Durada aproximada 2 h i 5 min

Acte I	Entreacte	Acte II	Acte III
45 min	5 min	40 min	35 min

Programa de mà

Vols saber-ne més, de l'espectacle?

Per 10€ podràs adquirir el programa de mà disponible al vestíbul del Teatre o a través de la nostra pàgina web. No et perdís l'article "**La dona pucciniana a través del bes de Tosca**" de Mercedes Conde Pons, directora de la Revista Musical Catalana i "**Tosca o com caminar entre els núvols de la melodia**" de l'escriptor i periodista Jesús Ruiz Mantilla.

Dipòsit Legal: B 27816-2018

20
Liceu
Opera
Barcelona

Tosca

GIACOMO PUCCINI

LICEU A LA FRESCA

Melodramma en tres actes

Llibret de Luigi Illica i Giuseppe Giacosa
28 de juny de 2019, a les 22h

Uneix-te a la conversa
#LiceuALaFresca

Temporada 2018-2019

20
Liceu
Opera
Barcelona

ÒPERA

AMB
EL TELÓ
ABAIXAT

Fitxa artística

Direcció musical

John Fiore

Direcció d'escena i escenografia

Paco Azorín

Vestuari

Isidre Prunés († 2014)

Revisió del vestuari

Lluna Albert

Il·luminació

Pedro Yagüe

Videocreació

Alessandro Arcangeli

Moviment escènic

Martos de la Vega

Assistència a la direcció d'escena

Salva Bolta

Coproducció

Gran Teatre del Liceu i

Teatro de la Maestranza (Sevilla)

Orquestra Simfònica i Cor

del Gran Teatre del Liceu

Direcció del Cor Conxita Garcia

VEUS – Cor infantil Amics de la Unió

Direcció del Cor infantil

Josep Vila i Jover

Concertino

Kai Gleusteen

Assistència a la direcció musical

Josep Gil

Assistents musicals

Véronique Werklé, Vanessa García,

Jaume Tribó

Repartiment

Floria Tosca, cantant

Tatiana Serjan

Mario Cavaradossi, pintor

Roberto Aronica

Baró Scarpia, cap de la policia

Lucio Gallo

Cesare Angelotti, anterior cònsol

de la República Romana

Stefano Palatchi

Sagristà

Enric Martínez-Castignani

Spoletta, esbirro de Scarpia

Francisco Vas

Sciarrone, gendarme

Josep-Ramon Olivé

Carceller

Marc Pujol

Pastoret

Inés Ballesteros

liceubarcelona.cat

Acte I

Església de Sant'Andrea della Valle, a Roma (1800). Primeres hores del matí. Cesare Angelotti, cònsol de l'extingida República romana, ha fugit dels calabossos del castell Sant'Angelo i es disposa a amagar-se a la capella de la seva família, els Attavanti. La seva germana li ha donat indicacions per localitzar l'amagatall i trobar la clau de la capella.

Apareix el sagristà queixant-se de la brutícia dels pinzells del pintor Mario Cavaradossi, que en aquells moments està fent un quadre de Maria Magdalena. Mario reprèn la seva tasca exalçant la bellesa de la seva pintura i comparant-la amb la de seva amant, la soprano Floria Tosca.

Angelotti surt de l'amagatall i troba Cavaradossi, el qual reconeix el cònsol republicà. Però la veu de Tosca, que arriba a l'església, fa que Mario commini el seu amic a amagar-se novament i li ofereix menjar i beguda.

Tosca, suspicax pel fet que Mario havia tancat la capella i pels murmuris que en sentia, diu al seu amant que aquella nit la poden passar junts, després que ella hagi actuat a la cantata que tindrà lloc al palau Farnese.

Quan es queda sol, Cavaradossi fa sortir Angelotti. La seva germana ha preparat per a ell roba de dona, que ha ocultat sota l'altar durant els dies en què simulava pregar a la capella. La canonada procedent del castell Sant'Angelo és la prova de la descoberta de la fugida d'Angelotti. Cavaradossi li recomana que agafi la roba femenina i s'afanya a acompanyar-lo a casa seva, on Angelotti podrà amagar-se en una galeria oculta al pou del jardí.

El sagristà irromp aleshores amb el cor de l'església per organitzar un *Te Deum* en agraïment a la derrota de Napoleó davant de l'exèrcit austríac. Es crea un ambient d'eufòria sorollosa, interromput bruscament per l'entrada del baró Scarpia, cap de la policia dels Estats Pontificis, que es presenta al temple amb els seus esbirros, entre ells Spoletta. Entra a la capella dels Attavanti i hi troba el ventall amb l'escut de la família. Scarpia sospita que Cavaradossi ha ajudat Angelotti a fugir.

El temple es va omplint de gent. Tosca ha tornat i Scarpia aprofita l'avinentesa per engelosir Tosca i suggerir-li una possible història d'amor entre l'Attavanti i Cavaradossi. El baró ordena a Spoletta que tres esbirros segueixin la soprano. L'altar major és ocupat pels oficiants del *Te Deum*.

Acte II

Palau Farnese. És de nit. Scarpia és a punt de sopar. Per una finestra s'escolen les notes d'una cantata que Tosca entona davant la reina de Nàpols i en homenatge al general Melas.

Spoletta explica que no han trobat Angelotti, però sí Cavaradossi, que segurament deu conèixer l'amagatall del pròfug. Scarpia ordena que el conduixin immediatament al gabinet, però Mario, abans de ser dut al calabós, nega haver ajudat Angelotti. Scarpia avisa a Tosca que Mario està sent torturat. La pressió és forta i finalment Tosca revela l'amagatall de l'amic de Mario.

Malferit i semiinconscient, el pintor sent per Sciarrone l'anunci del triomf de Bonaparte i proclama la victòria republicana, el triomf de la llibertat i la caiguda dels tirans. Enfurismat, Scarpia fa tancar Cavaradossi al calabós.

Tosca resta novament tota sola amb el baró, que insinua que ella pot salvar el seu amant de morir al patíbul si cedeix al seu desig de posseir-la aquella nit. Disposada a cedir, Tosca demana un salconduit per poder fugir l'endemà amb Mario. Scarpia ordena aleshores a Spoletta que aquella matinada la mort de Cavaradossi davant de l'escamot d'execució sigui simulada amb l'ús de bales de fogueig.

Scarpia, un cop signat el salconduit, s'abraona damunt de Tosca, que apunyala i mata el baró.

Acte III

Calabossos del castell Sant'Angelo. Cavaradossi demana a un carceller si li pot dur paper i ploma per escriure a la seva estimada. Sobtadament, però, arriba Tosca i comunica al pintor que ha mort Scarpia i que té a les seves mans el salconduit que els permetrà fugir de la ciutat després de l'execució simulada.

Comença a fer-se de dia. Al pati del castell, els soldats apunten Mario amb els seus fusells i els trets abaten el pintor. Un sergent s'apropa a Cavaradossi per disparar el tret de gràcia, però Spoletta ho impedeix, abans de la retirada dels soldats.

Un cop sola, Tosca s'acosta a Mario per assabentar-lo que ja es pot aixecar. Amb el cos immòbil del pintor, constata que és mort i que Scarpia ha comès una nova traïció. El cadàver del baró ha estat descobert i els seus esbirros puguen precipitadament per detenir Tosca. Aquesta, però, es llança des dels merlets del castell abans de ser capturada.

ACTE I. MARIO CAVARADOSSI

«Recondita armonia»

La romança que canta el tenor mentre pinta a l'església és una declaració d'amor a Tosca per sobre del misteri de l'art.

ACTE I. BARÓ SCARPIA

«Tre sbirri, una carroza»

El baríton mostra tota la foscor de les seves intencions en un passatge que Puccini lliga magistralment amb el *Te Deum*.

ACTE II. FLORIA TOSCA

«Vissi d'arte»

La gran ària per a soprano. Dramàtica i fatalista, en aquesta pregària bellíssima Tosca expressa tota la seva frustració davant Déu.

ACTE III. MARIO CAVARADOSSI

«E lucevan le stelle»

Com en un joc de simetria, l'últim acte inclou una altra romança ària del tenor, novament exaltació amorosa però tocada per la imminència de la mort.

Amb el suport de

